

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1521-74
Konu : Kanun Tasarısı

27/2/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 19/2/2018 tarihinde kararlaştırılan "Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali YILDIRIM
Başbakan

Ek:

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

**KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun uygulanmasında arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.”

MADDE 2- 3065 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiş, (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle ile aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“ç) Müzayede mahallerinde yapılan satışlarda bu satışları yapanlar,”

“Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.”

“3. Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılanların ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerine ilişkin katma değer vergisi mükellefiyeti, bu işlemler nedeniyle oluşan iktisadi işletmeler adına tesis edilir.

4. Maliye Bakanlığı, kurumlar vergisi mükelleflerinin talebi üzerine, katma değer vergisi beyanlarının birleştirilmesine ilişkin olarak, en az %50 oranında ortağı olduğu diğer kurumlar vergisi mükellefleriyle birlikte, talepte bulunan kurum nezdinde grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, kapsama dahil olacak mükellefleri sektörler, işletme büyüklükleri, iş hacimleri, doğrudan veya dolaylı ortaklık durumu ve diğer vergilerden dolayı mükellef olup olmadıklarına göre tespit etmeye, bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

5. Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılanların talebi üzerine, en az %50 oranında ortağı olduğu iktisadi işletmeler için, bunlardan birisi adına grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 3- 3065 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine “serbest bölgedeki alıcıya” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına” ibaresi ve (b) bendine “vasıl olmalı ya da” ibaresinden sonra gelmek üzere “gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına veya” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“j) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,

k) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu,

huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler,

l) Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.),

m) 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.),”

MADDE 5- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendine “Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve” ibaresi eklenmiş, (g) bendinde yer alan “atıklarının” ibaresi “atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının” şeklinde değiştirilmiş ve (o) bendinde yer alan “; ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri ile” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 3065 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“f) İkinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce, katma değer vergisi mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dahil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır.”

MADDE 7- 3065 sayılı Kanunun 27 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. Arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin bedelin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerinin, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınır.”

MADDE 8- 3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin;

a) (2) numaralı fıkrasında yer alan “devrolunur ve iade edilmez” ibaresi “devrolunur ve oniki ay süreyle indirim yoluyla giderilememesi halinde, bu süreyi izleyen altı ay içinde talep edilmesi şartıyla, iade edilir” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra da yer alan “teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) (3) numaralı fıkrasına “vuku bulduğu” ibaresinden sonra gelmek üzere “takvim yılını takip eden” ibaresi eklenmiştir.

c) (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4. Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır.).

5. Bakanlar Kurulu, bu maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan oniki aylık süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre yirmidört aya kadar uzatmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye; Maliye Bakanlığı, bu maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan indirim ve iade için belirlenen süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre üç aya kadar indirmeye, belirlenen sürede mükelleflerce indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesini, vergi incelemesiyle veya sektörlerle, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya, vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanunun ana ilkelerine uygun olarak gidermeye, indirim ve iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 9- 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendine “teslimi ve hizmet ifası” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (i) bendi uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç)”

b) (c) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanı tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanı tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.”

c) (d) bendinin parantez içi hükmünde yer alan “ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen” ibaresi “ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 3065 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına “indirilemeyen Katma Değer Vergisi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla” ibaresi eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “sınırlayabilir.” ibaresi “sınırlamaya; imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırmaya yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 3065 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına “mal veya hizmetleri belirlemeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “, süresi içinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak yazdırmaya, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye” ibaresi eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Maliye Bakanlığı, mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve özsermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, vergisel ödevlerin zamanında yerine getirilip getirilmediği, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı gibi kriterler esas alınarak mükelleflerin vergisel uyum seviyeleri ve bu uyum seviyelerine göre farklı iade yöntemleri tespit etmeye, iade alacağının mahsup edileceği vergi borçları ile iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 3065 sayılı Kanunun mülga 38 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Hasılat esaslı vergilendirme:

MADDE 38- Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanların talep etmesi halinde, vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dahil) bedel üzerinden, bu Kanunun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Birinci fıkra kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükelleflerin kazancının tespitinde, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini gelir olarak dikkate alırlar.

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkamazlar.

Bakanlar Kurulu Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinden, yıllık iş hacimleri Vergi Usul Kanununun 178 inci maddesine göre ikinci sınıf tüccarlar için geçerli olan haddin iki katına kadar olanları, hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 13- 3065 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (b) bendi (c) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“b) Grup katma değer vergisi mükellefiyetinde verginin ödenmesinden, gruba dahil olanların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere, nezdinde grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis edilenler,”

MADDE 14- 3065 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin (5) numaralı fıkrasında yer alan “Maliye ve Gümrük Bakanlığı” ibaresi “Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 3065 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“İade süresi:

MADDE 60- Bu Kanun uyarınca iadesi gereken verginin, iadeye ilişkin tamamlanması gereken tüm bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 213 sayılı Kanunun 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir.”

MADDE 16- 3065 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci paragrafına “internet,” ibaresinden sonra gelmek üzere “oyun,” ibaresi ve aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu kapsamda istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.”

MADDE 17- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- 31/12/2018 tarihi itibarıyla mükellefler tarafından bu Kanunun 29 uncu maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ayrı bir hesapta izlenir. Söz konusu hesapta izlenen tutar, 1/1/2019 tarihinden itibaren ödenecek katma değer vergisi ile iade edilecek katma değer vergisine, bu Kanunun, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlerine göre yapılacak mahsup dışında, sonraki dönemlere devrolunmaz ve iade edilmez.

Maliye Bakanlığı, birinci fıkraya göre ayrı bir hesapta izlenen katma değer vergisini, bütçe imkanlarını dikkate almak suretiyle uygun gördüğü zamanlarda, sektörlere, işletme büyüklüklerine, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre kısmen ya da tamamen iade etmeye, mükellefin vergi dairesine olan borçlarına, borcun tür, tutar, tahsil kabiliyeti, faaliyetin devam edip etmediğini dikkate alarak mahsup ettirmeye, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmasına izin vermeye, iadeyi vergi incelemesiyle veya sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya, iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Birinci fıkrada belirtilen hesapta izlenen katma değer vergisinin kısmen veya tamamen iadesi uygun görüldüğü takdirde, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde talep edilmeyen vergi, hiçbir suretle indirim ve iade konusu yapılamaz, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.”

MADDE 18- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. İncelemeye başlanıldığı tarihten itibaren, tam inceleme yapılması halinde en fazla bir yıl, sınırlı inceleme yapılması halinde en fazla altı ay, katma değer vergisi iade incelemelerinde ise en fazla üç ay içinde incelemeleri bitirmeleri esastır. Bu süreler içinde incelemenin bitirilememesi halinde ek süre talep edilebilir. Bu talep vergi incelemesine yetkili olanların bağlı olduğu birim tarafından değerlendirilir, tam ve sınırlı incelemelerde altı ayı, katma değer vergisi iade incelemelerinde ise iki ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir. Bu durumda, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağlı olduğu birim tarafından incelemenin bitirilememe nedenleri yazılı olarak nezdinde inceleme yapıldığı bildirilir. Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağlı olduğu birimler vergi incelemesinin öngörülen süreler içinde bitirilmesi için gerekli tedbirleri alırlar.”

MADDE 19- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 8/A- Maliye Bakanlığı, bu Kanun kapsamında yetki almış serbest muhasebeci mali müşavirlere, beyannamelerini imzaladıkları dönem ve mükelleflerle sınırlı olmak kaydıyla, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında yapılacak iadeye dayanak teşkil edecek rapor düzenlettirmeye, bu kapsamda rapor düzenleyecek serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranacak nitelik ve şartlar ile rapor düzenlenebilecek iade türlerini ve azami iade tutarlarını tespiti ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Serbest muhasebeci mali müşavirler, iadeye ilişkin düzenledikleri raporların doğru olmasından sorumludurlar. Düzenledikleri raporun doğru olmaması halinde, rapor kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziya uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.”

MADDE 20- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2. Bu Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına teslimi vergiden müstesnadır.

3. İhraç edilen veya 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 21- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kadro ihdası

EK MADDE 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gelir İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 22- 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Katma Değer Vergisi İade İncelemeleri Grup Başkanlığı.”

MADDE 23- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 29 uncu maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde, altıncı fıkrasının beşinci cümlesinde, yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “(a) bendinde belirtilen grup başkanlığında” ibareleri ve sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “(a) bendinde belirtilen grup başkanlıklarında” ibaresi “(a) ve (d) bentlerinde belirtilen grup başkanlıklarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 178 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kadro ihdası

EK MADDE 35- Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığı ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 25- Bu Kanunun;

a) 1 inci ve 7 nci maddeleri yayımı tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 20 nci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında,

c) 8 inci maddesi (3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde” ibaresinin yürürlükten kaldırılması hariç), 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 10 uncu, 12 nci, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci, 18 inci ve 19 uncu maddeleri 1/1/2019 tarihinde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1165

MADDE 26- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BİNALİ YILDIRIM
BAŞBAKAN

 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı	 M. ŞİMŞEK Başbakan Yardımcısı	 F. İSLAK Başbakan Yardımcısı	 R. AKDAĞ Başbakan Yardımcısı
 M. ÇAVUŞOĞLU Başbakan Yardımcısı	 A. GÜL Adalet Bakanı	 F. B. SİYAN KAYA Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 Ö. ÇELİK Avrupa Birliği Bakanı
 F. ÖZLÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	 M. S. İMEROĞLU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ÖZHASEKİ Çevre ve Şehircilik Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı
 N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı	 B. ALBAYRAK Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 O. A. BAK Gençlik ve Spor Bakanı	 A. E. FAKIBABA Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
 B. TÜFENKÇİ Gümrük ve Ticaret Bakanı	 S. SOYLU İçişleri Bakanı	 L. ELVAN Kalkınma Bakanı	 N. KURTULMUŞ Kültür ve Turizm Bakanı
 N. AĞBAL Maliye Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Eğitim Bakanı	 N. CANIKLI Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı
 A. DEMİRCAN Sağlık Bakanı	 A. ARSLAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

Dosya No:

101-1521

312

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi
GİH	Gelir İdaresi Daire Başkanı	1	5
GİH	Gelir İdaresi Grup Başkanı	1	10
GİH	Devlet Gelir Uzman Yardımcısı	9	1000
TOPLAM			1015

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi
GİH	Vergi Müfettiş Yardımcısı	9	1000
TOPLAM			1000

GENEL GEREKÇE

Katma değer vergisi, nihai tüketiciyi vergilemeyi amaçlayan yayılı bir işlem vergisidir. Bununla birlikte, birbirini takip eden tüm üretim ve dağıtım safhalarında tahsil edilen vergiden önceki safhalarda ödenen vergi indirildiği için, diğer işlem vergilerinden ayrılmaktadır.

Normal şartlarda hesaplanan katma değer vergisi, karlı işletmeler için ödenen katma değer vergisinden fazla olup, hesaplanan katma değer vergisinden ödenen katma değer vergisi indirildikten sonra kalan pozitif fark, satıcının Hazine adına tahsil ettiği ve Hazineye ödemesi gereken borç mahiyetindedir.

Görüldüğü üzere katma değer vergisi sisteminde, alıcı, satıcı ve Hazine arasında kuvvetli bir ilişki vardır. Bu ilişki çerçevesinde katma değer vergisine tabi her işlemde, alıcı satıcıya katma değer vergisi dahil ödeme yapmakta, satıcı da tahsil ettiği katma değer vergisinden, ödediği katma değer vergisini düştüktan sonra kalan tutarı Hazineye ödemektedir.

Ancak, yatırım yapan, üretim süreci uzun veya stok devir hızı düşük olan ya da maliyetinin altında satış yapan işletmelerin hesaplanan katma değer vergisi, ödedikleri katma değer vergisinden az olmakta ve bu işletmeler tarafından ödenen katma değer vergisinin indirim mekanizması yoluyla telafi edilebilmesi uzun süreler alabilmektedir. Bu gibi durumlarda katma değer vergisi, işletmeler üzerinde finansman yükü oluşturmaktadır.

Yatırım, üretim ve ihracatın teşvik edilmesine yönelik gerçekleştirilen yapısal reformların devamı mahiyetinde olan Katma Değer Vergisi Kanununda değişiklik yapan bu düzenlemeyle katma değer vergisinin işletmeler üzerinde finansman yükü oluşturmeyen bir yapıya dönüştürülmesi, küçük işletmelerin uyum yükümlülüklerinin kolaylaştırılması, işlem maliyetlerinin azaltılması, uygulama kolaylığının sağlanması, kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesi amaçlanmakta ve böylece ülkemizin ekonomik kalkınmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Tasarıyla;

- Mükelleflerin alışları nedeniyle ödediği katma değer vergisinin, hesaplanan katma değer vergisi ile telafi edilememesi nedeniyle oluşan ve sonraki döneme sürekli devreden katma değer vergisinin, belli bir süreden fazla devretmesi durumunda, mükellefe iade edilmesi öngörülmektedir.

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun uygulanmaya başlandığı 1/1/1985 tarihinden bugüne kadar, indirim yoluyla telafi edilemeyen ve sonraki döneme devreden katma değer vergilerinin, idareye tanınan yetki çerçevesinde ve yıllara yayılı bir şekilde, bütçe imkanları da göz önünde bulundurularak, iade edilebilmesi öngörülmektedir.

- Mükelleflerin katma değer vergisi iadelerini üç ay içerisinde alabilmelerine, aksi takdirde kendilerine faiz ödenmesine imkan sağlanmaktadır.

- İhracatın teşvik edilmesi kapsamında, ihraç edilen mallar nedeniyle yüklenilen katma değer vergisinin iadesinde, genel oranın geçilmemesi kaydıyla, ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yapılmasına imkan sağlanmaktadır.

- İşletme hesabı esasına göre defter tutan küçük işletmeler ile serbest meslek erbabının, satışları nedeniyle hesaplanan katma değer vergisi dahil toplam hasılatlarına, sabit bir oran uygulayacakları "hasılat esaslı vergileme sistemi" getirilmek suretiyle, bu mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması amaçlanmaktadır.

- İşletme hesabı esasına göre defter tutan küçük işletmelere, aylık katma değer vergisi beyannamelerine göre tahakkuk eden vergiyi, normal vade tarihini takip eden ikinci ayın sonuna kadar ödeme imkanı getirilmektedir.

- Grup şirketlerine, aralarında en az %50 oranında iştirak ilişkisi bulunmak kaydıyla, katma değer vergisi açısından grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis edilebilmesi konusunda idareye yetki verilmektedir.

- Kısmi istisna kapsamına giren bazı işlemler için, yüklenilen katma değer vergisine indirim imkanı getirilmek suretiyle, bu işlemleri yapanlar üzerindeki vergi yükü hafifletilmektedir.

- Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik makina ve teçhizat alımlarına ilişkin katma değer vergisi istisnası kalıcı hale getirilmektedir.

- Teknokentlerde yapılan oyun yazılımları istisna kapsamına alınmaktadır.

- Sağlık sektörünün teşvik edilmesi kapsamında, Türkiye’de ikamet etmeyen yabancılara verilen sağlık hizmetleri istisna kapsamına alınmaktadır.

- Kurumsallaşmanın teşvik edilmesi bağlamında, adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemi katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

- Hayırseverler tarafından yaptırılarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bağışlanan okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, ibadethaneler, yaygın din eğitimi verilen tesisler, gençlik merkezleri, gençlik ve izcilik kamplarının inşa edilmesine ilişkin hayırseverlerce satın alınan mal ve hizmetler katma değer vergisinden istisna tutulmaktadır.

- Hurda ve atık mahiyetinde olan konfeksiyon kırıntılarının kayıt altına alınması ve tekrar ekonomiye kazandırılması için bunların teslimlerinin katma değer vergisinden istisna tutulması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

- Katma değer vergisinin indirimine konu edilebilmesi için, işlemin gerçekleştiği takvim yılı içinde kanuni defterlere kayıt yapılması kuralı, takvim yılını takip eden yılın sonu olarak yeniden belirlenmektedir.

- Faydalı ömürlerini tamamlayan ve kısmi istisna kapsamında teslim konu edilen veya zayi olan amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin indirimine imkan sağlanmaktadır.

- Katma değer vergisi mükelleflerince mükellef olmayanlardan alınan ve vafında önemli bir değişiklik yapılmaksızın satılan kullanılmış araç veya taşınmazların tesliminde matrahın, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutar olacağına ilişkin özel matrah belirlenmektedir.

- Değersiz hale gelen alacaklara ilişkin teslim ve hizmet nedeniyle hesaplanmış olan katma değer vergisinin indirim konusu yapılabilmesine izin verilmektedir.

- Arsa karşılığı inşaat işlerinde, arsa payı teslimi karşılığında konut veya işyeri teslimini esas alan yeni bir uygulamaya geçilmektedir.

- İndirimli orana tabi işlemlerde, işlemin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra, bu teslimlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin iade edilebilmesine imkan sağlanmaktadır.

- İlişkili kişilerden emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak yüksek bedelle yapılan mal ve hizmet alışlarında, alıcı tarafından yüksek bedel üzerinden indirim hesaplarına kaydedilmiş katma değer vergisinin, satıcı tarafından ödenmiş olması şartıyla, indirimine imkan tanınmaktadır.

- Gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına yapılan teslimler katma değer vergisinden ve özel tüketim vergisinden istisna tutulmak suretiyle, yerli işletmeler aleyhine oluşan rekabet eşitsizliği giderilmektedir.

Ayrıca bu Tasarı ile öngörülen katma değer vergisi iade sisteminde, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin sonraki dönemlere devretmesi ve iade edilmemesi kuralı 1/1/2019 tarihinden itibaren kaldırıldığından, bu tarihten sonra indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin iadesi ile bu tarihten önceki devreden katma değer vergisinin yetki çerçevesinde iade edilmesi durumunda ortaya çıkacak ilave iş ve işlemlerin

hızlı bir şekilde yapılabilmesini teminen, ilave vergi müfettiş yardımcısı kadrosu ihdas edilmekte ve serbest muhasebeci mali müşavirlere Kanunda öngörülen sınırlar dahilinde iade raporu düzenleyebilmesine yetki verilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, arsa karşılığı inşaat işlerinde, arsa sahibi tarafından müteahhide yapılan teslimin, arsanın tamamı yerine, müteahhide kalacak konut veya iş yerlerine isabet eden arsa payı itibarıyla gerçekleştiğini, müteahhit tarafından yapılan işlemin de arsa payına karşılık, konut veya işyeri teslimi olduğunu öngören yeni bir uygulamaya geçilmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde, aşağıda yer alan hususlara ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

a) Müzayede suretiyle yapılan satışlarda, müzayedeyi düzenleyenlerin (icra daireleri, mahkeme satış memurlukları vb.) mükellef olduğu hususuna Kanun lafzında açıkça yer verilmektedir.

b) Fazla veya yersiz ödenen verginin iade edilebilmesi için, alıcı ve satıcı tarafından beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesinin şart olduğu; idare tarafından yapılacak iadenin fazla veya yersiz hesaplanan verginin ilgili tahsil dairesine ödenen kısmı ile sınırlı olacağı hususuna Kanun lafzında açıkça yer verilmektedir.

c) 3065 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendine göre, genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri katma değer vergisine tabidir. İlgili mevzuat, vakıf senedi veya dernek tüzüğünde yer alan görev ve yetkileri kapsamında söz konusu kuruluşların yaptıkları ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikte olmayan işlemleri katma değer vergisinin konusuna girmemektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda, Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup, faaliyetleri devamlı bulunan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu, dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmelerin, dernek veya vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin her bir iktisadi işletme adına ayrı ayrı tesis edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Ancak, uygulamada bu kuruluşlara ait veya bağlı olan birçok iktisadi işletme bulunmasına rağmen, bu iktisadi işletmelerin yapmış oldukları vergiye tabi işlemlerin tamamının, kuruluş adına tesis ettirilen tek bir katma değer vergisi mükellefiyeti altında beyan edildiği görülebilmektedir. Bu durum, indirim hesaplarında karışıklığa, vergiye tabi olmayan işlemlere ilişkin ödenen katma değer vergisinin indirim hesaplarına dahil edilmesine ve benzeri sorunlara neden olabilmektedir.

Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılan kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerine ilişkin katma değer vergisi mükellefiyetinin; indirim hesaplarının takibine imkan verecek ve kurumlar vergisi uygulamasına benzer şekilde bu kuruluşlar yerine, verginin konusuna giren işlemleri yapan iktisadi işletmeleri adına tesis edilmesi gerektiği hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

ç) Maliye Bakanlığına, kurumlar vergisi mükelleflerinin talebi üzerine, katma değer vergisi beyanlarının birleştirilmesine ilişkin olarak, en az %50 oranında ortağı olunan diğer kurumlar vergisi mükellefleri ile birlikte grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, kapsama dahil olacak mükellefleri sektörler, işletme büyüklükleri, iş hacimleri,

doğrudan veya dolaylı ortaklık durumu ve diğer vergilerden dolayı mükellef olup olmadıklarına göre belirlemeye, uygulamaya ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak düzenleme yapmaya yetki verilmektedir.

d) Maliye Bakanlığına, 3065 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılan, genel ve özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar, her türlü mesleki kuruluşlar ile döner sermayeli kuruluşların talebi üzerine, en az %50 oranında ortağı olduğu iktisadi işletmeler için, bunlardan birisi adına grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetki verilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına yapılan teslimler, ihracat teslimi sayılmak suretiyle yerli işletmeler aleyhine oluşan rekabet eşitsizliği giderilmektedir.

MADDE 4- Maddeyle;

- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (o) bendinde yer alan ve kısmi istisna mahiyetinde olan gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri, 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (j) bendi eklenmek suretiyle tam istisna kapsamına alınmakta, böylece söz konusu hizmetleri sunan işletmeler tarafından, bu hizmetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin indirim ve iadesine imkan sağlanmaktadır.

- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (k) bendi eklenerek genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler istisna tutulmaktadır.

- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (l) bendi eklenerek, Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri tam istisna kapsamına alınmaktadır. Ancak bu istisna, konaklama, ulaşım, yemek gibi diğer her türlü teslim ve hizmetleri kapsamamaktadır.

- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (m) bendi eklenerek, Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke sanayisi ve ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretilmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını, üretim maliyetlerinin düşürülmesini teminen, 4691 sayılı Kanun kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 6550 sayılı Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri tam istisna kapsamına alınmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle;

- Kurumsallaşmanın teşvik edilmesi amacıyla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde sayılan şartları sağlamak kaydıyla adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri istisna kapsamına alınmaktadır.

- Konfeksiyon sektöründe ortaya çıkan, aynen veya onarılmak suretiyle kullanılması mümkün olmayan kırpıntıların teslimi vergiden istisna tutulmaktadır.

- Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri, 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına (ç) bendi eklenmek suretiyle tam istisna kapsamına alındığından, kısmi istisna kapsamından çıkarılmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle, ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce, mükellef olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında alınanlar dahil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde özel matrah uygulanması sağlanmaktadır. Bu işlemlerde matrah, ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutar olacaktır.

MADDE 7- Maddeyle, arsa karşılığı inşaat işlerinde, teslim konu olan arsa payı ile konut veya işyerlerinin bedelinin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerlerinin Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarının esas alınacağına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Bu durumda, arsa sahibine kalacak konut veya işyerlerine ilişkin arsa payının müteahhide devri söz konusu olmadığından, arsa sahibine bırakılacak konut veya işyerlerinin maliyet bedelinin tespitinde arsa payı dikkate alınmayacaktır.

MADDE 8- 3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, mükelleflerin bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamının hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki farkın iade edilmeyeceği kuralı kaldırılmakta ve her bir vergilendirme dönemine ilişkin oniki ay süreyle indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin, izleyen altı ay içinde mükellef tarafından talep edilmesi şartıyla iade edilebileceği düzenlenmektedir.

3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine eklenen (5) numaralı fıkra ile Bakanlar Kuruluna, oniki aylık süreyi sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre yirmidört aya kadar uzatabilme, tekrar kanuni seviyesine indirebilme; Maliye Bakanlığına, belirlenen sürede mükelleflerce indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesini, vergi incelemesiyle veya sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapma hususlarında yetki verilmektedir. Maliye Bakanlığı, ayrıca, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesi için belirlenen süreyi, sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre üç aya kadar indirebilecektir.

3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, indirimli orana tabi teslim ve hizmetler nedeniyle teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra ortaya çıkan giderler veya yapılan iskontolar dolayısıyla yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin iade hesabına dahil edilmesine imkan sağlanmaktadır.

3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı sonuna kadar kullanılabilesine imkan sağlanmaktadır.

3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisinin, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılmasına imkan tanınmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapılarak kısmi istisna kapsamında olan;

- Özel okul, üniversite ve yüksekokullar tarafından verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri,

- Öğrenci yurtları tarafından verilen bedelsiz yurt hizmetleri,

- Kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları,

- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları,

- Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi,

- Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına, 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler,

- Tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler,

- Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri,

nedeniyle yüklenilen katma değer vergisinin indirimine imkan sağlanmak suretiyle işletmeler üzerinde bu işlemlerden kaynaklanan vergi yükü kaldırılmaktadır.

Maddeyle ayrıca 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

- (c) bendine eklenen parantez içi hüküm ile Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortisman tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin tamamı ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortisman tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmının indirilebileceği,

- (d) bendinde yer alan parantez içi hükümde değişiklik yapılmak suretiyle, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisinin yanı sıra Türkiye'deki işlemler nedeniyle satıcıya ödenen ve satıcı tarafından da ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisinin alıcı tarafından indirilebileceği,

yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 10- 3065 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesinin talep edilebileceği süre Kanunda açıkça belirlenmektedir.

Ayrıca, imal ettikleri malları bizzat ihraç eden imalatçılara, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırabilme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 11- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde değişiklik yapılarak süresi içinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak yazdırma ve iade hakkı doğuran işlemlerle ilgili iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirleme hususlarında Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Öte yandan, katma değer vergisi iadesi, Hazineye intikal eden katma değer vergisinin bir kısmının Kanunda öngörülen işlemleri yapan ve/veya ödediği katma değer vergisini indirim yoluyla telafi edemeyen mükelleflere geri verilmesi mahiyetindedir. Dolayısıyla iade rakamlarının bütçe içerisinde önemli bir paya sahip olduğu dikkate alındığında, iadenin hak eden mükellefe en kısa sürede yapılması gerektiği kadar, doğru yapılması da büyük önem arz etmektedir. Buna göre, vergisel uyum düzeyi yüksek olan mükelleflerin katma değer vergisi iade işlemlerinin kolaylaştırılması ve işlem maliyetlerinin azaltılması mükellef hak ve hukuku açısından bir gerekliliktir. Bunun doğal bir sonucu olarak, tahsil edilen vergilerden yapılacak iadelerin doğruluğunu teminen, vergisel uyum düzeyi düşük olan ve vergi uygulamaları açısından riskli kabul edilen mükelleflere yapılacak katma değer vergisi iadelerinde daha ihtiyatlı ve kontrollü yaklaşılması da kamu hukukunun korunması açısından bir zorunluluktur. Dolayısıyla iade edilecek katma değer vergisinin, katma değer zinciri içerisindeki aşamalarda Hazineye intikal edip etmediğinin araştırılması gerekmektedir. Bu kapsamda öngörülen düzenlemeyle, vergisel uyum düzeyi yüksek mükelleflerin iade işlemlerinin kolaylaştırılması, vergisel uyum düzeyi düşük olan riskli mükelleflerin iade işlemlerinin ise daha detaylı kontrol edilebilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesi hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 12- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun mülga 38 inci maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeyle,

- Belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamındaki gelir vergisi mükelleflerince ödenmesi gereken katma değer vergisinin, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirilmeksizin, alıcılardan tahsil edilen katma değer vergisi dahil toplam hasılat sektör bazında belirlenen oranın uygulanması suretiyle hesaplanması,

- Bu mükelleflerin kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisini ve hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini kazancın tespitinde işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini kazancın tespitinde gelir olarak dikkate almaları,

- Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen sektörler ve meslek grupları kapsamında yer almak kaydıyla mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine, ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen mükelleflerden tercih edenlerin sisteme geçmesi ve sisteme geçenlerin en az iki yıl sistemde kalması,

- Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinden, yıllık iş hacimleri ikinci sınıf tüccarlar için belirlenen ilgili haddin iki katına kadar olanları hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya Bakanlar Kuruluna; bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığına yetki verilmesi, öngörülmektedir.

MADDE 13- Maddeyle, grup katma değer vergisi mükellefiyetinde tarhiyatın muhatabının kim olacağı belirlenmektedir.

MADDE 14- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin (5) numaralı fıkrasında değişiklik yapılarak Maliye Bakanlığına, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödemeleri gereken verginin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatma yetkisi verilmektedir.

MADDE 15- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmektedir.

Öngörülen düzenlemeyle, Katma Değer Vergisi Kanunu uyarınca iadesi gereken verginin, iadeye ilişkin tamamlanması gereken tüm bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 213 sayılı Kanunun 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 16- Maddeyle, 3065 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, teknoloji geliştirme bölgesinde ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunanların bu bölgelerde ürettikleri oyun yazılımları da istisna kapsamına dahil edilmektedir. Diğer taraftan 3065 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında katma değer vergisinden istisna edilen işlemler nedeniyle yüklenilen vergilerin indirimine imkan tanınmak suretiyle işletmeler üzerinde bu işlemlerden kaynaklanan vergi yükünün kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 17- 3065 sayılı Kanuna eklenen geçici 39 uncu maddeyle, 31/12/2018 tarihi itibarıyla mükellefler tarafından indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin ayrı bir hesapta izleneceği, 1/1/2019 tarihinden itibaren ödenecek katma değer vergisi ile iade hakkı doğuran işlemleri bulunan mükelleflerin, 31/12/2018 tarihli devreden katma değer vergisi tutarından, ödenecek katma değer vergisini veya iade talep edilen tutarı mahsup edebileceği düzenlenmektedir.

Ayrıca maddeyle, Maliye Bakanlığına, 31/12/2018 tarihi itibarıyla indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisini, bütçe imkanlarını dikkate alarak zamana yayılı bir şekilde, sektörlerle, işletme büyüklüklerine, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre;

- Kısmen ya da tamamen iade etmeye,
- Borcun tür, tutar, tahsil kabiliyeti, faaliyetin devam edip etmediğini dikkate alarak vergi dairesine olan borçlara mahsup ettirmeye,
- Gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmasına izin vermeye,
- İadeyi vergi incelemesiyle veya sektörlerle, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya,

- İadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye, yetki verilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında ise, Maliye Bakanlığına verilen yetki çerçevesinde belirlenecek usul ve esaslar dahilinde iade hakkı verilen ancak bu hakkını kullanmayarak iade talep etmeyen mükelleflerin, söz konusu tutarları bu madde kapsamında ayrıca izlenen indirim hesabından çıkararak gerekli düzeltmeyi yapmaları gerektiği düzenlenmektedir.

MADDE 18- Maddeyle, katma değer vergisi iade incelemeleri için inceleme süresi belirlenmektedir. Bu süre üç ay olarak belirlenmiş olup zorunlu hallerde ve sadece ilgili birim tarafından iki ay uzatılabilecektir.

MADDE 19- Bu Tasarıda öngörülen düzenlemeyle, katma değer vergisi iade sisteminde, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin sonraki dönemlere devretmesi ve iade edilmemesi kuralı 1/1/2019 tarihinden itibaren kaldırılmaktadır. Bu nedenle, bu tarihten sonra indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin iadesi ile bu tarihten önceki devreden katma değer vergisinin yetki çerçevesinde iade edilmesi durumunda ortaya çıkacak ilave iş ve işlemlerin hızlı ve doğru bir şekilde yapılabilmesini teminen, Maliye Bakanlığına, serbest muhasebeci mali müşavirlere maddede öngörülen sınırlar dahilinde iade raporu düzenlettirebilme konusunda yetki verilmektedir.

MADDE 20- Maddeyle, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin birinci fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına yapılan teslimi özel tüketim vergisinden istisna tutularak, yurtiçindeki üreticiler aleyhine oluşan haksız rekabetin önlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, ihraç edilen mallarda olduğu gibi bu mağaza ve depolara teslim edilen malların da alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisinin Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre malları bu yerlere teslim edenlere iade edilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 21- Maddeyle, Gelir İdaresi Başkanlığı merkez teşkilatına ilave daire başkanı, grup başkanı ve devlet gelir uzman yardımcısı kadroları verilmektedir.

MADDE 22- Maddeyle, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde yeni bir grup başkanlığı olarak Katma Değer Vergisi İade İncelemeleri Grup Başkanlığı ihdas edilmektedir. Bu grup başkanlığı münhasıran katma değer vergisine ilişkin iade incelemeleri yapacaktır. Bu şekilde Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının kuruluş felsefesine uygun ihtisaslaşma sağlanmış olacaktır.

MADDE 23- Maddeyle, yeni kurulan Katma Değer Vergisi İade İnceleme Grup Başkanlığında görevlendirilecek vergi müfettiş yardımcılarını, bunların yeterlik sınavı sonrası durumları, başmüfettişliğe atanmaları ve yer değiştirme açısından durumları hakkında belirleme yapılmaktadır.

MADDE 24- Maddeyle, Maliye Bakanlığı merkez teşkilatına ilave vergi müfettiş yardımcısı kadroları verilmektedir.

MADDE 25- Yürürlük maddesidir.

MADDE 26- Yürütme maddesidir.

(KANUN TASARISI)

11/10/26. 6:30. 1000 ft. 1000 ft. 1000 ft.

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)
 2. *Chlorophyll b* (Chl *b*)
 3. *Chlorophyll c* (Chl *c*)
 4. *Chlorophyll d* (Chl *d*)
 5. *Chlorophyll e* (Chl *e*)
 6. *Chlorophyll f* (Chl *f*)
 7. *Chlorophyll g* (Chl *g*)
 8. *Chlorophyll h* (Chl *h*)
 9. *Chlorophyll i* (Chl *i*)
 10. *Chlorophyll j* (Chl *j*)
 11. *Chlorophyll k* (Chl *k*)
 12. *Chlorophyll l* (Chl *l*)
 13. *Chlorophyll m* (Chl *m*)
 14. *Chlorophyll n* (Chl *n*)
 15. *Chlorophyll o* (Chl *o*)
 16. *Chlorophyll p* (Chl *p*)
 17. *Chlorophyll q* (Chl *q*)
 18. *Chlorophyll r* (Chl *r*)
 19. *Chlorophyll s* (Chl *s*)
 20. *Chlorophyll t* (Chl *t*)
 21. *Chlorophyll u* (Chl *u*)
 22. *Chlorophyll v* (Chl *v*)
 23. *Chlorophyll w* (Chl *w*)
 24. *Chlorophyll x* (Chl *x*)
 25. *Chlorophyll y* (Chl *y*)
 26. *Chlorophyll z* (Chl *z*)
 27. *Chlorophyll aa* (Chl *aa*)
 28. *Chlorophyll ab* (Chl *ab*)
 29. *Chlorophyll ac* (Chl *ac*)
 30. *Chlorophyll ad* (Chl *ad*)
 31. *Chlorophyll ae* (Chl *ae*)
 32. *Chlorophyll af* (Chl *af*)
 33. *Chlorophyll ag* (Chl *ag*)
 34. *Chlorophyll ah* (Chl *ah*)
 35. *Chlorophyll ai* (Chl *ai*)
 36. *Chlorophyll aj* (Chl *aj*)
 37. *Chlorophyll ak* (Chl *ak*)
 38. *Chlorophyll al* (Chl *al*)
 39. *Chlorophyll am* (Chl *am*)
 40. *Chlorophyll an* (Chl *an*)
 41. *Chlorophyll ao* (Chl *ao*)
 42. *Chlorophyll ap* (Chl *ap*)
 43. *Chlorophyll aq* (Chl *aq*)
 44. *Chlorophyll ar* (Chl *ar*)
 45. *Chlorophyll as* (Chl *as*)
 46. *Chlorophyll at* (Chl *at*)
 47. *Chlorophyll au* (Chl *au*)
 48. *Chlorophyll av* (Chl *av*)
 49. *Chlorophyll aw* (Chl *aw*)
 50. *Chlorophyll ax* (Chl *ax*)
 51. *Chlorophyll ay* (Chl *ay*)
 52. *Chlorophyll az* (Chl *az*)
 53. *Chlorophyll aza* (Chl *aza*)
 54. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 55. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 56. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 57. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 58. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 59. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 60. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 61. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 62. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 63. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 64. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 65. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 66. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 67. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 68. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 69. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 70. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 71. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 72. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 73. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 74. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 75. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 76. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 77. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 78. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 79. *Chlorophyll azz* (Chl *azz*)
 80. *Chlorophyll azaa* (Chl *aza*)
 81. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 82. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 83. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 84. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 85. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 86. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 87. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 88. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 89. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 90. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 91. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 92. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 93. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 94. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 95. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 96. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 97. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 98. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 99. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 100. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 101. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 102. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 103. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 104. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 105. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 106. *Chlorophyll azz* (Chl *azz*)
 107. *Chlorophyll azaa* (Chl *aza*)
 108. *Chlorophyll abz* (Chl *abz*)
 109. *Chlorophyll acz* (Chl *acz*)
 110. *Chlorophyll adz* (Chl *adz*)
 111. *Chlorophyll aez* (Chl *aez*)
 112. *Chlorophyll afz* (Chl *afz*)
 113. *Chlorophyll agz* (Chl *agz*)
 114. *Chlorophyll ahz* (Chl *ahz*)
 115. *Chlorophyll aiz* (Chl *aiz*)
 116. *Chlorophyll ajz* (Chl *ajz*)
 117. *Chlorophyll akz* (Chl *akz*)
 118. *Chlorophyll alz* (Chl *alz*)
 119. *Chlorophyll amz* (Chl *amz*)
 120. *Chlorophyll anz* (Chl *anz*)
 121. *Chlorophyll aoz* (Chl *aoz*)
 122. *Chlorophyll apz* (Chl *apz*)
 123. *Chlorophyll aqz* (Chl *aqz*)
 124. *Chlorophyll arz* (Chl *arz*)
 125. *Chlorophyll asz* (Chl *asz*)
 126. *Chlorophyll atz* (Chl *atz*)
 127. *Chlorophyll auz* (Chl *auz*)
 128. *Chlorophyll avz* (Chl *avz*)
 129. *Chlorophyll awz* (Chl *awz*)
 130. *Chlorophyll axz* (Chl *axz*)
 131. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 132. *Chlorophyll ayz* (Chl *ayz*)
 133.

 P. J.

 N.

